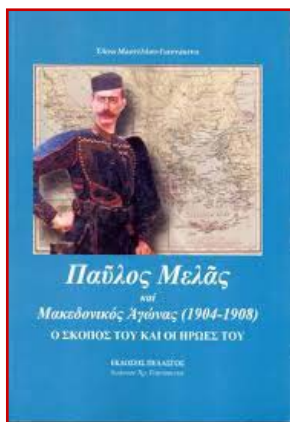

Βιβλιοπαρουσίασις

Ελίνα Μαστέλλου-Γιαννάκενα

**Παῦλος Μελάς
καὶ Μακεδονικὸς Ἀγῶνας
(1904-1908)**

Ὁ σκοπὸς τοῦ καὶ οἱ ἥρωές τοῦ

**Ἐκδόσεις «Πελασγός», ἔκδοση Α', 2016, σελίδες
424 (17 x 23 ἐκ.).**

Εἰσαγωγή

Συμπληρώνονται φέτος 112 χρόνια ἀπὸ τὴν ἐπίσημη ἔναρξη τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγῶνα καὶ τὸν Θάνατο τοῦ Παύλου Μελά, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε πρῶτος Ἀρχηγὸς τοῦ καὶ Πρωτομάρτυρας.

Ἡ τραγικὴ ἀπώλειά του στοίχησε πολλὰ στὸν Ἀγῶνα καὶ τὴν οἰκογένειά του, ὅμως ἔγινε τὸ ἔναυσμα καὶ ἡ ἀφετηρία νὰ ἀφυπνισθεῖ ὁ ἑλληνισμὸς καὶ νὰ σπεύσουν ἐθελοντικὰ στὴν Μακεδονία ἑκατοντάδες νέοι, πὺ τὸὺς συγκίνησε καὶ ἐνέπνευσε ἡ Θυσία του.

Ἔτσι γράφτηκαν συγκλονιστικὲς σελίδες θυσιῶν, ἡρωϊσμοῦ, αὐτοθυσίας καὶ τιμῆς, πὺ κοσμοῦν τὴν Ἱστορία μας.

Δυστυχῶς τὸ τεράστιο κεφάλαιο καὶ ἡ πραγματικὴ ἀξία καὶ σημασία πὺ ἀποτελεῖ ὁ Μακεδονικὸς Ἀγῶνας γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ Ἱστορία καὶ τὶς προεκτάσεις της, ἔχουν παραγνωρισθεῖ καὶ συνήθως στὰ σχολικὰ βιβλία βρίσκονται στὸ τέλος τῆς ὑλης, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ μὴν διδάσκονται συνήθως στὰ παιδιά, ἐκτὸς ἐξαιρέσεων, κι ἔτσι οἱ περισσότεροι νέοι

μας να μην γνωρίζουν σχεδόν τίποτα γι' αυτά τα γεγονότα.

Σκοπός του παρόντος πονήματος είναι να γνωρίσει στο ευρύτερο αναγνωστικό κοινό τον Μακεδονικό Αγώνα και τους εν πολλοῖς Άγνωστους Ἡρώες του.

• **Ν**ὰ τοποθετήσει τὸν ἀναγνώστη χωροχρονικά καὶ στὸ γενικότερο ἱστορικό Εὐρωπαϊκὸ πλαίσιο τῆς ἐποχῆς. **Ν**ὰ καταγράψει τὰ γεγονότα, τὶς ζυμώσεις καὶ τὸ κλίμα πὸ ἐπικρατοῦσε.

• **Ν**ὰ ἀποκαλύψει τὶς ἴντριγκες καὶ τὰ συμφέροντα τῶν Μεγάλων Δυνάμεων πὸ ὀδήγησαν σταδιακὰ στὸ Μακεδονικὸ Ζήτημα, τὸ ὁποῖο μέσα ἀπὸ τὸν ἀλυτρωτισμὸ καὶ τὴν ἀγωνία πὸ ἐνιωθε ἡ μικρὴ τότε Ἑλλάς γιὰ τὰ σκλαβωμένα ἀδέλφια τῆς, καθὼς καὶ τὰ συμφέροντα τῶν ὑπὸ δημιουργία Βαλκανινῶν κρατῶν, ὀδηγήθηκαν στὸν Μακεδονικὸ Αγώνα καὶ λίγο ἀργότερα στοὺς Βαλκανικοὺς Πολέμους.

Στόχος μας εἶναι ἐπίσης οἱ ἀναγνώστες νὰ ὀδηγηθοῦν στὰ ἄγνωστα μονοπάτια τῆς Ἱστορίας καὶ νὰ ἀναζητήσουν μέσα ἀπὸ τὴν πλούσια βιβλιογραφία νὰ ἐνημερωθοῦν περισσότερο γιὰ τὶς πτυχές ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, νὰ συγκινηθοῦν ἀπὸ τὴν ἀγνότητα, τὸ ἦθος, τὸν χαρακτήρα, τὴν προσωπικότητα, τὶς ἀξίες, τὴν αὐτοθυσία καὶ τὰ ἰδανικά τῶν παλικαριῶν πὸ ταπεινὰ πέρασαν στὴν Ἀθανασία κι ἔγιναν οἱ φύλακες τῶν βορινῶν μας συνόρων, γράφοντας μὲ τὸ αἷμά τους τὴν ἱστορία τῆς ἐποχῆς τους καὶ δίνοντας τὴν ζωὴ τους γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ Μακεδονία!

* * *

Ἡ Ἀγγελικὴ (Ἐλίνα) Μαστέλλου-Γιαννάκενα γεννήθηκε στὸ Ευλόκαστρο Κορινθίας, ὅπου ὀλοκλήρωσε τὶς ἐγκύκλιες σπουδές τῆς καὶ τὸ Γαλλικὸ Ἰνστιτοῦτο.

Ἀπὸ τὸ 1978 διαμένει στὴν Ἀθήνα. **Ἐ**ργάσθηκε στὴν Ἀγροτικὴ Τράπεζα ἐπὶ 25ετία. **Τ**ὸ 1990 παντρεύτηκε τὸν ἐκδότῃ δημοσιογράφο Γιάννη Γιαννάκενα καὶ ἀπέκτησαν δύο παιδιά. **Γ**ράφει ἀπὸ τὰ ἐφηβικά τῆς χρόνια χρονογραφήματα, διηγήματα καὶ ποιήματα.

• **Ἐ**ργα τῆς εἶναι:

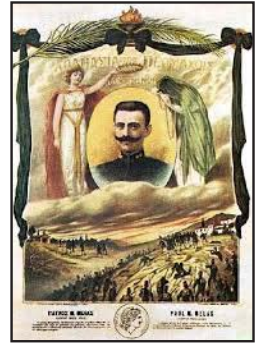
- «Δὲν ξεχνῶ» - ποιητικὴ συλλογὴ ἀφιερωμένη στὶς Ἀλύτρωτες Πατρίδες, Κύπρο, Βόρειο Ἡπειρο. (1994)

- «Λαμπάδες τοῦ Ἑλληνισμοῦ» - κείμενα γιὰ πρόσωπα καὶ γεγονότα πὸ σημάδεψαν τὸν ἑλληνισμό. (2003)

- «*Ανθολόγιο Βαλκανικῶν Πολέμων... Στὴν γλῶσσα τῶν Ἀγγέλων... Ἀπὸ τὴν πέννα ἐκλεκτῶν Ἑλλήνων λογοτεχνῶν*». (2011)

Δεκάδες ποιήματα καὶ ἄρθρα τῆς ἔχουν δημοσιευθεῖ σὲ ἐφημερίδες, περιοδικὰ καὶ τὸ διαδίκτυο.

Τὰ τελευταῖα χρόνια ἔχει τὴν ἐπιμέλεια στὴν ἐκδοση βιβλίων.

* * *

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα.

Ἐκδοτικὸ σημείωμα.

Εἰσαγωγή.

Μέρος Πρῶτο

Τὸ Μακεδονικὸ Ζήτημα.

Πανσλαβισμός.

Ἡ ἴδρυση τῆς Βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας-Τὸ σχίσμα.

Ἡ Συνθήκη τοῦ Ἁγίου Στεφάνου καὶ τὸ Συνέδριο τοῦ Βερολίνου (1978).

Σφαῖρες ἐπιρροῆς.

Ἡ δημιουργία τῆς ΕΜΕΟ.

Πρώιμες ἑλληνικὲς δράσεις καὶ ἡ Ἐπανάσταση τοῦ 1878

Ἀναστάσιος Πηχεῶν.

Ὁ Στέφανος Δραγούμης (1842-1923).

Ἐθνικὴ Ἐταιρεία.

Ἡ σημαία τῶν Δυτικομακεδόνων κατὰ τὴν Ἐπανάσταση τοῦ 1878 στὸ ὄρος Βούρινο.

Πηχεωνικά.

Ἀπὸ τὸ Μακεδονικὸ Ζήτημα στὸν Μακεδονικὸ Ἀγῶνα.

Ἡ ἐξέγερση τοῦ Ἴλιντεν - Καταστροφή τοῦ Κρουσόβου.

Μακεδονικὸς Ἀγῶνας.

Ὁ Ἀγῶνας στὴν Ἀνατολικὴ Μακεδονία.

Ὁ ἱερός κληρὸς πρὶν καὶ κατὰ τὸν Μακεδονικὸ Ἀγῶνα.

Μητροπολίτης Καστοριάς Γερμανὸς Καραβαγγέλης.

Μητροπολίτης Κορυτσᾶς Φώτιος.

Μητροπολίτης Γρεβενῶν Αἰμιλιανός.

Μητροπολίτης Δράμας Χρυσόστομος Καλαφάτης, μετέπειτα Ἱερο-εθνομάρτυς Σμύρνης.

Ὁ παπά-Σταῦρος Τσάμης.
Οἱ Γυναῖκες στὸν Μακεδονικὸ Ἀγῶνα.
Οἱ Ἐκπαιδευτικοὶ στὸν Μακεδονικὸ Ἀγῶνα.
Ἡ Αἰκατερίνα Χατζηγεωργίου.
Ἡ Βελίκα Τροῦκου.
Ἡ Ἀγγελικὴ Φιλιππίδου.
Ἡ Λίλη Βλάχου.
Οἱ ἀντίπαλοι.
Ἀποτίμηση τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγῶνα.
Περιληπτικὸ Χρονικὸ τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγῶνα.

Μέρος Δεύτερο

Ἀνατύπωση ἀπὸ τὸ ἀφιέρωμα γιὰ τοὺς
Α΄ Πανδυτικομακεδονικοὺς Ἀγῶνες
«Παῦλος Μελάς»

Προλογικὸ Σημείωμα.

Εἰσαγωγή.

Ἡ ζωὴ καὶ ἡ θυσία τοῦ Παύλου Μελά.
Ὅνομασίες χωριῶν, πού ἀναφέρει ὁ Παῦλος Μελάς στὰ 1904,
ὅπως λέγονται σήμερα.
Παῦλος Μελάς (κινηματογραφικὴ ταινία).
Ποιήματα γιὰ τὸν ἥρωα - Παῦλος Μελάς, Κ. Παλαμᾶ.
Ἡ πρὸς τὴν Πατρίδα Ἀγάπη μου: Ἀριστ. Βαλαωρίτης.
Παῦλος Μελάς: Ζαχαρίας Παπαντωνίου.
Δημοτικὸ I, II, III.
Δημοτικὸ IV.
Ὅραμα χρέους: Μαρίνος Γαρνέλης.
Ἀντὶ ἐπιλόγου.
Μουσεῖα Παύλου Μελά.

Μέρος Τρίτο

• Οἱ συντελεσταί.
Ὅργάνωση Θεσσαλονίκης.
Ἵων Δραγούμης.
Λάμπρος Κορομηλάς.
Ἀθανάσιος Σουλιώτης-Νικολαΐδης.
• Προσκλητήριο Ἡρώων.
Κωνσταντῖνος (Κώττας) Χρήστου - Καπετάν-Κώττας.
Σαράντος Ἀγαπηνός - Καπετάν-Τέλλος Ἀγρας.

● **Οί Μακεδόνες...**

Ἰωάννης Βίλλιογλου - Καπετάν-Ράμναλης.

Γεώργιος Γιώτας - Καπετάν-Γκόνος.

Δημήτριος Γκογκολάκης - Καπετάν-Μητρούσης.

Νικόλαος Δουμπιώτης - Καπετάν-Ἀμύντας.

Ἄρμεν Κούπτσιος.

Παῦλος Κύρου.

Εὐάγγελος Νάτσης Γεωργίου - Καπετάν Βαγγέλης Στρεμπενιώτης.

Νικόλαος Νταηλάκης.

Δημήτριος Νταλίπης.

Νικόλαος Πύρζας.

● **Οί Κρήτες.**

Γεώργιος Βολάνης.

Εὐθύμιος Καούδης.

Ἰωάννης Καραβίτης.

Γεώργιος Κατεχάκης - Καπετάν-Ρούβας.

Ἐμμανουήλ Κατσιγάρης - Καραμανώλης.

Καπετάν-Στυλιανὸς Κλειδής.

Γεώργιος Τσόντος - Καπετάν-Βάρδας.

● **Οί Μανιάτες.**

Μιχαήλ Αναγνωστάκος - Καπετάν-Ματαπαῖς.

Ἀντώνης Βλαχάκης - Καπετάν-Λίτσας.

Ἰωάννης Δεμέστιχας - Καπετάν-Νικηφόρος.

Παρασκευὰς Ζερβέας - Καπετάν-Παρασκευᾶς.

Δημήτριος Καλαποθάκης.

Κωνσταντῖνος Μπουκουβάλας - Καπετάν-Πετρίλος.

Παναγιώτης Παπατσανετέας - Καπετάν-Παναγιώτης.

Λεωνίδας Πετροπουλάκης - Καπετάν Λεωνίδας.

Νικόλαος Τσοτάκος - Καπετάν Γέρμας.

Γρηγόριος Φαληρέας - Καπετάν Ζάκας.

● **Ἀπὸ τὸν Ὑπόλοιπο Ἑλληνισμό.**

Γιώργης Ἀργυρίου - Κυπραῖος.

Κωνσταντῖνος Γαρέφης.

Κωνσταντῖνος Μαζαράκης - Καπετάν-Ἀκρίτας.

Κωνσταντῖνος Μάνος ὁ Μακεδονομάχος ποιητής.

Πέτρος Μάνος - Καπετάν-Βέργας.

Ζαχαρίας Παπαδάς - Καπετάν-Φούφας.

Σπύρος Σπυρομήλιος - Καπετάν-Μπούας.

Γεώργιος Τόμπρας - Καπετάν-Ρουπακιᾶς.

Τὸ Status quo.

Τραγούδια γιὰ τὴν Μακεδονία μας

Ἡ Μακεδονία μας.

Τὶ ζητοῦν οἱ Βούλγαροι στὴ Μακεδονία.

Μακεδονία ξακουστή.

Βιβλιογραφία.

